

#СТОПБУЛІНГ

Перший криворізький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги (м.Кривий Ріг, вул.Качалова, 2, тел. 098-040-83-70)

Поради дітям

Якщо дитина піддається образам, зазнає цькування з боку однолітків, інших дітей, дорослих, є свідком подібної поведінки стосовно інших, то їй будуть корисними наступні поради:

- 1. Не замовчуй проблему і не бійся звертатися по допомогу до дорослих (батьків, учителів, державних органів та служби у справах дітей).*
- 2. Якщо потрібна термінова допомога, звертайся на гарячу лінію 116-111 або 116-123.*
- 3. Якщо ти хочеш порадитися з юристом, телефонуй на всеукраїнську гарячу лінію системи безоплатної правової допомоги 0-800-213-103 (цілодобово, безкоштовно).*

Поради батькам

Звертайте увагу на поведінку та настрій дітей. Можливо, ваша підтримка – це найперше, чого дитина потребує. Якщо ви виявили проблему, пов'язану з булінгом (вашу дитину б'ють чи ображають у школі) звертайтеся:

- або до поліції з фіксацією побоїв;
- або до директора школи (письмово).
-

Не намагайтеся самі з'ясувати стосунки з кривдником. На емоціях ви можете завдати серйозної шкоди іншим дітям, до того ж згідно із законом, відповідальність за вчинки дітей несуть їхні батьки, тож адресуйте усі свої скарги тільки дорослим людям. Інакше, ви можете наразитися на зустрічну заяву до поліції та замість мирного врегулювання ситуації отримати скандал, який іще більше нашкодить дитині. Наполягайте на зустрічі з іншими учасниками конфлікту за участю третьої сторони (психолога, класного керівника, директора, соціального педагога).

Поради педагогам

Спільно з учнями мають бути вироблені правила поведінки у класі, а потім – загальношкільні. Вони мають бути складені в позитивному ключі «як треба», а не як «не треба» поводитися. Правила мають бути зрозумілими, точними і короткими.

Дисциплінарні заходи повинні мати виховний, а не каральний характер. Осуд, зауваження, догана мають бути спрямовані на вчинок учня і його можливі наслідки, а не на особистість порушника правил.

Жоден випадок насильства або цькування і жодну скаргу не можна залишати без уваги. Учням важливо пояснити, що будь-які насильницькі дії, образливі слова є неприпустимими та несуть за собою адміністративну та кримінальну відповідальність. Реакція має бути негайною (зупинити бійку, припинити знущання) та більш суворою при повторних випадках агресії.

Аналізуючи ситуацію, треба з'ясувати, що трапалося, вислухати обидві сторони, підтримати потерпілого й обов'язково поговорити із кривдником, щоб зрозуміти, чому він або вона так вчинили, що можна зробити, щоб таке не повторилося. До такої розмови варто залучити шкільного психолога.

Залежно від тяжкості вчинку можна пересадити учнів, запропонувати вибачитися, написати записку батькам або викликати їх, позбавити учня можливості брати участь у позакласному заході.

Учням треба пояснити, що навіть пасивне спостереження за знущаннями і бійкою надихає кривдника продовжувати свої дії. Свідки події повинні захистити жертву насильства і, якщо треба, покликати на допомогу дорослих.

Потрібно запровадити механізми повідомлення про випадки насильства, щоб учні не боялися цього робити. Ці механізми повинні забезпечувати учням підтримку і конфіденційність, бути тактовними.

Для успішного попередження та протидії насильству треба проводити заняття з навчання навичок ефективного спілкування та мирного розв'язання конфліктів.

